

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi painelaitelain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi painelaitelakia. Lakiin ehdotetaan otettavaksi uusi säännös puolustusvoimien painelaiterekisteristä painelaitelain valvontaviranomaisten työnjaon selkeyttämiseksi. Lisäksi esitetään säädettävän paineen määritelmästä sekä täsmennettäväksi säännöksiä koskien painelaitteiden merkintöjen ja ohjeiden kielivaatimuksia, painelaitteen määräaikaistarkastusten siirtämisajankohtaa, turvallisuusvaatimuksia sellaisten painelaitteiden yhdistämisessä, jonka vaatimustenmukaisuutta ei ole osoitettu, sekä vaatimuksia koskien kuljetettavan painelaitteen ja kuljetettavan painelaitteen kaltaisen painelaitteen täyttöä ja täyttöpaikkaa koskevia vaatimuksia. Lisäksi tarkennettaisiin siirtymäsäännöstä. Ehdotetut muutokset olisivat tarpeellisia lain soveltamisen selkeyttämiseksi ja perustuisivat pitkälti aiempaan oikeustilaan ja vallitsevaan käytäntöön, jota ei ole ollut tarkoitus painelaitelakia uudistettaessa muuttaa. Ehdotetuilla muutoksilla varmistetaan painelaitteita koskevan Euroopan unionin lainsäädännön täytäntöönpanoa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

PERUSTELUT

1 Nykytila

Painelaitelaki (1144/2016) tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017. Samalla kumottiin aiempi painelaitelaki (869/1999) ja sen nojalla annetut asetukset lukuun ottamatta asetusta kattilalaitosten käytön valvojien pätevyyskirjoista (891/1999). Painelaitelakia uudistettiin ensisijaisesti lakiteknisistä syistä EU-lainsäädännön täytäntöön panemiseksi ja korjaamalla samassa yhteydessä kansallinen säädöstaso perustuslain edellyttämiltä osin lakitasolle sekä lisäksi mukautettiin uusi painelaitelaki uuteen tuotesääntelyrakenteeseen.

Painelaitelailla on pantu täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi yksinkertaisten painesäiliöiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta (uudelleenlaadittu, 2014/29/EU), jäljempänä *yksinkertaiset painesäiliöt -direktiivi* ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi painelaitteiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta (2014/68/EU), jäljempänä *painelaitedirektiivi*. Direktiiveihin perustuvan sääntelyn lisäksi uuteen painelaitelakiin sisältyy myös painelaitteita koskeva käytönaikainen kansallinen sääntely. Painelaitteiden markkinavalvontaa ja ilmoitettuja laitoksia koskevista vaatimuksista säädetään erikseen horisontaalisissa laeissa.

Painelaitelaki on painelaitteita koskeva yleislaki ja sen soveltamisala on laaja. Laissa painelaitteella tarkoitetaan säiliötä, putkistoa ja muuta teknistä kokonaisuutta, jossa on tai johon voi kehittyä ylipainetta. Lakia sovelletaan laitteisiin, joista ylipaineesta voi aiheutua vaaraa. Lain noudattamista valvoo useampi viranomainen. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, Tukes on lain keskeinen valvontaviranomainen ja suurin osa lain soveltamisalalle kuuluvista painelaitteista kuuluu sen toimialaan. Alusten painelaitteiden osalta toimivaltainen valvontaviranomainen on pääasiassa Liikenteen turvallisuusvirasto. Puolustusvoimat on puolestaan toimivaltainen val-

vontaviranomainen, kun kyse on sotilaspainelaitteiden ja puolustusministeriön tai puolustusvoimien hallinnassa olevien erityisluojujattaviin kohteisiin kiinteästi asennetuista painelaitteista.

Laissa on havaittu lain voimaantullessa eräitä teknisiä säädösmuutostarpeita, jotka on tarpeellista korjata painelaitelain soveltamisen selkeyttämiseksi.

2 Ehdotetut muutokset

2.1 Puolustusvoimien oikeus pitää painelaiterekisteriä

Vuoden alusta voimaan tullessa painelaitelaissa on selkeytetty painelaitteiden rekisteröintiä koskevia säännöksiä muun muassa siten, että rekisteristä ja rekisterin ylläpitovelvollisuudesta on laissa oma erillinen säännös (77 §), jonka mukaan rekisterin ylläpitäjänä on Turvallisuus- ja kemikaalivirasto. Lisäksi alusten painelaitteita koskevan rekisterin ylläpidosta on säädetty erikseen lain 98 §:ssä. Puolustusvoimien osalta on rekisterin ylläpitotehtävä jäänyt lakia valmistellessa huomioimatta ja tarkkarajaisesti säätämättä. Kumotussa painelaitelaissa ei ole ollut rekisterin ylläpitoa koskevia nimenomaisia säännöksiä, mutta viranomaisten työnjako rekisterin ylläpidossa on käytännössä vastannut nyt esitettyä. Vanhan painelaitelain puolustusvoimien painelaitteita koskevan säännöksen esitöistä ilmenee, että kyseisten säännösten selkeä tarkoitus on ollut, että pääesikunta pitää painelaiterekisteriä puolustusvoimien painelaitteista. Uudesta laista ei myöskään ilmene, että tältä osin olisi tarvetta muuttaa vallitsevaa oikeustilaa vaan pikemminkin, että tarkoitus on ollut säilyttää nykytila.

Voimassaolevasta laista puuttuu näin tällä hetkellä erityissäännös, jonka mukaan puolustusvoimat pitäisi yllä painelaiterekisteriä sotilaspainelaitteiden sekä puolustusvoimien tai puolustusministeriön erityisluojujattaviin kohteisiin kiinteästi asennettujen painelaitteiden osalta. Säännös puolustusvoimien rekisterinpitotehtävästä on tarpeellinen uudessa painelaitelaissa lain soveltamisen selkeyttämiseksi työnjaossa painelaitelain valvontaviranomaisten kesken.

Esityksessä ehdotetaan lisättävän lain 13 lukuun, jossa säädetään sotilaspainelaitteista sekä puolustusvoimien ja puolustusministeriön erityisluojujattaviin kohteisiin kiinteästi asennetuista painelaitteista, uusi 97 a §. Pykälässä tarkennettaisiin, että puolustusvoimat pitää yllä painelaiterekisteriä sotilaspainelaitteiden sekä puolustusvoimien tai puolustusministeriön erityisluojujattaviin kohteisiin kiinteästi asennettujen painelaitteiden osalta ja puolustusvoimat vastaa 77 §:n 1 momentissa tarkoitetuista rekisteriin liittyvistä tehtävistä. Lisäksi ehdotetaan säädettävän rekisteriin merkittävien henkilötietojen osalta vastaavan tyyppisestä rajauksesta puolustusvoimissa puolustusvoimien alusten painelaitteiden osalta kuin kauppalausten painelaitteiden osalta on säädetty painelaitelain 98 §:n 3 momentissa koskien rajausta henkilötunnuksen ja käytönvalvojan nimen merkitsemistä rekisteriin. Puolustusvoimien alusten painelaitteiden osalta rekisteriin ei olisi tarvetta merkitä käytönvalvojan nimeä ja henkilötunnusta. Puolustusvoimien alusten painelaitteiden osalta käytönvalvoja vaihtuu aluksella olevan henkilöstön vaihtuvuuden mukaan ja on pääsääntöisesti vastuuvuorossa oleva konepäällikkö. Kulloinkin vastuussa oleva käytönvalvoja identifioituisi yksiselitteisesti merivoimien painelaitenormin mukaisella menettelyllä. Muiden puolustusvoimien valvomien painelaitteiden osalta henkilötunnuksen tallentaminen rekisteriin puolustushallinnon henkilöistä olisi tarpeellista. Syntymäajan perusteella käytönvalvoja voidaan yksilöidä riittävän tarkasti.

Lähtökohtana uutta lakia säädettäessä on ollut, että puolustusvoimilla olisi oltava samat toimivaltuudet kuin siviiliviranomaisilla tavanomaisten painelaitteiden osalta. Voimassa olevassa painelaitelaissa valvontaviranomaisesta säädetään lain 4 §:ssä. Kyseisen pykälän 3 momentin mukaan sotilaspainelaitteiden ja puolustusvoimien tai puolustusministeriön hallinnassa oleviin erityisluojujattaviin kohteisiin kiinteästi asennettujen painelaitteiden osalta valvontaviranomai-

nen on puolustusvoimat. Säännöksen esitöissä (HE 117/2016 vp) todetaan: ”Puolustusvoimilla olisi oltava samat toimivaltuudet kuin siviiliviranomaisilla tavanomaisten painelaitteiden osalta. Esimerkiksi ehdotettua 11 lukua sovellettaisiin siten kokonaisuudessaan myös sotilaspainelaitteiden sekä puolustusvoimien ja puolustusministeriön erityissuojattaviin kohteisiin kiinteästi asennettuihin painelaitteisiin, mutta niiden osalta kaikki 11 luvussa säädetyt viranomaistehtävät ja -oikeudet kuuluisivat puolustusvoimille.”

Puolustusvoimien tarve pitää yllä omaa rekisteriä puolustushallinnon erityissuojattavissa kohteissa sijaitsevista kohteista perustuu maanpuolustuksellisiin syihin. Puolustusvoimat tarkastaa painelaitteet, jotka on asennettu kiinteästi puolustusvoimien hallinnassa oleviin, maanpuolustuksen kannalta salassa pidettäviin kohteisiin, joihin on pääsy vain puolustushallinnon vakinaisella henkilökunnalla. Puolustusvoimat tarkastaa myös edellä tarkoitettujen painelaitteiden sijoituksen. Voimassa olevan painelaitelain esitöiden (HE 117/2016 vp) mukaan puolustusvoimat tarkastaisi painelaitteet ja niiden painelaitteiden sijoituksen, jotka on asennettu kiinteästi puolustusvoimien ja puolustusministeriön hallinnassa oleviin erityissuojattaviin kohteisiin. Esitöissä todetaan, että säännös olisi välttämätön, koska puolustushallinnon ulkopuolisten suorittamien tarkastusten yhteydessä voisi paljastua maanpuolustuksen kannalta salassa pidettäviä tietoja. Lisäksi todetaan, että pykälä vastaisi voimassa olevan painelaitelain 10 a §:ää ja että kyseisen säännöksen esitöissä (HE 138/2008 vp) sääntelyä on myös perusteltu tarkemmin.

Lain 77 §:ssä on painelaiterekisteristä säädetty henkilöntietojen suojaamiseksi tarkkarajaisesti, eikä ehdotus näin olisi ongelmallinen perustuslaissa suojatun yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta.

Uudessa laissa tarkoitus on ollut säilyttää aiempi oikeustila. Ehdotettu muutos ei merkitse asiallista muutosta nykytilaan.

2.2 Lain määritelmien tarkentaminen

Painelaitelain määritelmistä säädetään lain 2 §:ssä. Määritelmiin ehdotetaan lisättäväksi uudeksi kohdaksi *paineen* määritelmä. Paineella tarkoitettaisiin ”painelaitteen sisäisen paineen suhdetta ulkoiseen ilmakehän paineeseen eli painemittarin osoittamaa painetta; tämän vuoksi alipaine ilmaistaan negatiivisella arvolla”. Määritelmä perustuisi painelaitedirektiiviin (2014/68/EU) 2 artiklan 7 kohtaan, mutta määritelmän ilmaisu olisi kansallisesti selkeytetty. Painelaitelaki on tarkoitettu paineesta aiheutuvien vaarojen huomioon ottamiseen ja vähentämiseen. Paineen määritelmä on tämän vuoksi keskeinen lähtökohta painelaitteiden suunnittelulle, vaarojen arvioinnille, luokittelulle, rekisteröinnille ja tarkastusvaatimusten määrittämiselle. Paineen määritelmästä on aiemmin säädetty painelaitteepäätöksessä (938/1999). Uudella määritelmällä ei ole sisällöllistä eroa direktiivin suomenkieliseen ja ruotsinkieliseen versioon. Esitetty korjaus on vaikutuksiltaan vähäinen.

Lisäksi ehdotetaan, että lain 2 §:n 4 kohdan määritelmä erityissuojattavasta kohteesta kumotaan. Painelaitelaissa on perusteltua, että erityissuojattavalla kohteella tarkoitetaan samaa kuin puolustusvoimista annetussa laissa (551/2007, lakimuutos (197/2017, tuli voimaan 7.4.2017) ja sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa määritelmästä jatkossa säädettäisiin. Puolustushallinnon toiminnan kannalta on tarkoituksenmukaista, että määritelmää käytetään yhteneväisesti ja yhdenmukaisesti eri sektoreiden lainsäädännössä.

Lisäksi ehdotetaan, että lain 2 §:n 6 kohdan määritelmää koskien *kuljetettavan painelaitteen kaltaista painelaitetta*, tarkennetaan lain soveltamisen selkeyttämiseksi siten, että kuljetettavan painelaitteen kaltaisella painelaitteella tarkoitettaisiin painelaitetta, joiden vaatimustenmukaisuus osoitetaan tämän lain mukaisesti, mutta jotka rakenteeltaan, käytöltään ja määräaikaistar-

kastukseltaan vastaavat kuljetettavaa painelaitetta. Kuljetettavan painelaitteen kaltaisia painelaitteita ovat esimerkiksi hengityslaitteen pullot ja erilaiset sammuttimet.

Ehdotettu muutos olisi lakitekninen ja selkeyttäisi lain soveltamista.

2.3 Painelaitteen merkintöjen, turvallisuustietojen ja käyttöohjeiden kielivaatimukset

Painelaitelain 18 §:ssä on perussäännökset painelaitteen merkinnöistä ja turvallisen käytön kannalta vaadittavista tiedoista ja ohjeista sekä tietojen ja merkintöjen kielivaatimuksista. Painelaitelain valmistelussa on painelaitteen kielivaatimuksista säädettäessä jäänyt virheitä. Ensinnäkin säädettäessä on jäänyt huomioimatta loppukäyttäjänä kuluttajat. Lisäksi on ilmennyt, että painelaitteen merkintäkilvessä tarkoitettujen merkintöjen, joista tarkemmin säädetään valtioneuvoston asetuksissa ja direktiivien liitteissä, kielivaatimuksien nykyisellään noudattaminen johtaisi kohtuuttomuuteen, eikä ole tarkoituksenmukaista. Lain 18 §:n 4 momenttia esitetään näistä syistä korjattavaksi. Säännökseen tarkennettaisiin ensinnäkin, että suomen ja ruotsin kielen vaatimus ei koskisi painelaitteeseen kiinnitettävää merkintäkilpeä ja siinä tarkoitettuja tietoja ja että painelaitteessa, joka on tarkoitettu käytettäväksi tai jota olennaisessa määrin käytetään yksityiseen kulutukseen, on merkinnät, ohjeet ja turvallisuustiedot, lukuun ottamatta arvokilvessä annettavia tietoja, annettava suomen ja ruotsin kielellä. Lain 18 §:n virheen korjauksella varmistettaisiin painelaitedirektiivin ja yksinkertaiset painesäiliöt -direktiivin 6 artiklan 7 alakohdan toimeenpanoa sekä kuluttajien suojeleu sekä yhdenmukainen linja tuotesääntelyssä muiden tuotesektorien kesken sekä varmistettaisiin kuluttajaturvallisuuslaissa ja kielilaissa säädetty vähimmäistaso kuluttajatuotteissa. Merkintäkilvessä tai meistäämällä painesäiliöön tehdyt vastaavat merkinnät tulisi jatkossa kuitenkin antaa loppukäyttäjän kannalta selkeästi ja ymmärrettävästi, kuten pykälän 1 momentissa edellytetään. Painelaitteen kilpimerkinnät tai meistäämällä tehdyt tiedot painesäiliön kyljessä ovat käytännössä jollain EU:n suurista kielistä, esimerkiksi englanniksi tai asiakkaan määräämällä kielellä. Direktiiveissä 2014/29/EU ja 2014/68/EU annetaan jäsenmaalle mahdollisuus määrätä käyttöohjeiden kielestä mutta merkintäkilven kielestä ei direktiiveissä 2014/29/EU tai 2014/68/EU ole vaatimuksia. Valmistajan alkuperäistä CE-merkintäkilpeä ei saa poistaa, lisäkilven asennus saattaa olla teknisesti mahdollista ja direktiivit 2014/29/EU ja 2014/68/EU sekä lain 30 § ja 31 § velvoittavat maahan-tuojan tai jakelijan toimittamaan laitteen mukana suomen- tai ruotsinkielellä vain käyttöohjeet.

Ehdotettu muutos selkeyttäisi lain soveltamista.

2.4 Painelaitteen määräaikaistarkastusten siirtäminen

Painelaitelain 56 §:ssä säädetään painelaitteiden määräaikaistarkastusten siirrosta. Säännöstä ehdotetaan korjattavaksi sen 5 momentin osalta siten, että säännöksestä poistetaan sana ”eteenpäin”. Ehdotetun muutoksen myötä säännös vastaisi paremmin aiempaa oikeustilaa, eikä muuttaisi vallitsevaa käytäntöä. Määräaikaistarkastusten siirtoa koskevan 56 §:n 5 momentin tarkoituksenmukainen soveltaminen edellyttää mahdollisuutta myös aikaistaa tarkastuksen ajankohtaa. Tämä on myös talouden toimijan etu. Tämä oli sallittua aiemmin painelaiteturvallisuuspäätöksessä (953/1999).

Aiemman painelaitelainsäädännön perusteella tarkastuslaitos saattoi myös aikaistaa määräaikaistarkastuksen ajankohtaa enintään 13 kuukautta painelaiteturvallisuudesta annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen 12 §:n 2 momentin mukaisesti. Määräaikaistarkastuksen ajankohdan aikaistaminen lykkäämisen lisäksi sallii painelaitteiden omistajille tai haltijoille mahdollisuuden jaksottaa painelaitteiden määräaikaistarkastuksia tarkoituksenmukaisesti, esimerkiksi huoltoseisokille suunnitellun ajankohdan perusteella. Määräaikaistarkastusten aikaväli pitenee tilapäisesti sekä tarkastusajankohdan aikaistamisessa että lykkäämisessä, mutta

siirto ei kuitenkaan vaikuta normaalin jaksotuksen mukaisen seuraavan määräaikaistarkastuksen ajankohtaan. Turvallisuuden varmistamiseksi määräaikaistarkastuksen siirrosta on sovittava etukäteen tarkastuslaitoksen kanssa 52 §:n ja 56 §:n mukaisesti.

Ehdotettu muutos ei muuttaisi vallitsevaa käytäntöä.

2.5 Painelaitteen asennus-, korjaus- ja muutostyöt

Lain 76 §:ssä säädetään painelaitteen asennus-, korjaus- ja muutostöistä sovellettavista turvallisuusperiaatteista. Lakia uudistettaessa on jäänyt huomioitta aiemmin laissa ollut vaatimus käyttäjän vastuulla suoritetusta painelaitteiden yhdistämisestä. Oikeustilaa ei ole ollut tarkoitus tältä osin muuttaa. Aiemmin käyttäjän vastuulla suoritetusta painelaitteiden yhdistämisestä säädettiin painelaiteturvallisuudesta annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen (953/1999) 1 §:n 2 momentin 1 alakohdassa sekä 37 §:ssä.

Esityksessä ehdotetaan tarkennettavaksi lain 76 §:n 1 momenttia siten, että säännöksestä kävisi ilmi, että yleisiä turvallisuusvaatimuksia sovelletaan myös sellaisessa painelaitteiden yhdistämisessä, jonka vaatimustenmukaisuutta ei ole osoitettu esimerkiksi osana laitekokonaisuuden arviointia. Lisäksi esitetään tarkennettavaksi, että painelaitteiden yhdistämisessä paineenkestoon vaikuttavan rakenteen hitsauksen, lämpökäsittelyn tai muulla tavoin tapahtuvan ominaisuuksien muuttamisen vaatimustenmukaisuus tulee osoittaa soveltuvin vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyin. Lakiehdotuksen 76 §:n 2 momentin valtuutta antaa valtioneuvoston asetuksella tarkentavaa sääntelyä tarkennettaviin ensinnäkin siten, että valtuudessa huomioitaisiin myös ”asennus”. Lisäksi tarkennettaviin että myös 1 momentissa tarkoitettua painelaitteiden yhdistämisen vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen sovellettavasta menettelystä olisi valtuus antaa valtioneuvoston asetuksella tarkentavaa sääntelyä.

Painelaitedirektiivin (2014/68/EU) seitsemännen johdantolauseلمان mukaan direktiiviä ei pitäisi soveltaa käyttäjään, joka ei ole valmistaja, alueellaan ja omalla vastuullaan suorittamiin painelaitteiden yhdistämisiin (kokoamisiin) kuten teollisuusasennuksiin. Käyttäjän vastuulla suoritetulle painelaitteiden yhdistämiselle ei tehdä laitekokonaisuuden arviointia siten kuin siitä on säädetty painelaitedirektiivin 14 artiklan 6 kohdassa ja painelaitteista annetun valtioneuvoston asetuksen (1548/2016) 12 §:ssä.

Painelaitedirektiivin seitsemännessä johdantolausemassa tarkoitettua käyttäjän vastuulla suoritetun painelaitteiden yhdistämisen turvallisuudesta ja vaatimustenmukaisuuden osoittamisesta on säädetty erikseen.

On tärkeää, että käyttäjän vastuulla suoritetun painelaitteiden yhdistämisen turvallisuuden varmistamisessa ja vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa sovelletaan painelaitelain 76 §:n ja painelaiteturvallisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1549/2016) 17 §:n vaatimuksia sekä menettelyitä. Painelaitteiden yhdistämisen turvallisuudessa on noudatettava painelaitelain 5 §:n vaatimusta, jonka mukaan painelaitteessa on oltava riittävät käyttöturvallisuuden varmistavat laitteet ja laitejärjestelmät ja niiden on toimittava asianmukaisesti. Käyttäjän vastuulla tehdyn painelaitteiden yhdistämisen vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta on laissa yleiset edellytykset 5 §:n lisäksi lain 8 §:ssä, 9 §:n 2 momentin 2 kohdassa. Jos painelaitteiden yhdistämisessä tehdään painelaitteita toisiinsa liittäviä hitsausliitoksia tai yhdistämisessä käytetään lämpökäsittelyä, tai muulla tavoin muutetaan ominaisuuksia, jotka vaikuttavat painelaitteiden rakenteen paineenkestoon, painelaitteiden yhdistämiseen liittyvän hitsaustyön, tai muulla tavoin tapahtuvan muuttamisen vaatimustenmukaisuus osoitetaan painelaiteturvallisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen 17 §:n mukaisesti.

2.6 Kuljetettavan painelaitteen täyttö ja täyttöpaikka 89 ja 90 §

Painelaitelain 89 ja 90 §:ssä säädetään kuljetettavan painelaitteen täytöstä ja täyttöpaikasta. Sääntely perustuu kansallisiin tarpeisiin. Painelaitelain 89 §:ssä säädetään kuljetettavan painelaitteen ja kuljetettavan painelaitteen kaltaisten painelaitteen täytöstä. Säännöksen 2 momentissa säädetään poikkeuksista, jossa sallitaan tietyille painelaitetyypeille kevyempi menettely täytön ja täyttöpaikan suhteen. Lakia säädettyä tarkoitusta on ollut, että 89 §:n 2 momentti mahdollistaisi kevennetyn menettelyn markkinoilla olevien pienempien kaasupullojen osalta. Esimerkiksi pelastustoimissa käytettävät pienehköt paineilmapullot ja harrastetoiminnassa käytettävät sukelluspullot voitaisiin täyttää 90 §:ssä tarkoitettussa täyttöpaikassa. Täyttöpaikat on tarkoitettu paineilmaa, seoskaasuja ja happea sisältävien pullojen täyttämiseen.

Voimassaolevassa sääntelyssä ei kuitenkaan ole riittävän tarkkarajaisesti huomioitu, onko kyseessä kuljetettava painelaite tai kuljetettavan painelaitteen kaltainen painelaite. Tämä on aiheuttanut epäselvyyttä soveltamisessa. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lain 89 §:n 2 momenttia ja 90 §:n 1 momenttia siten, että selkeytettäisiin säännöksissä käytettyä terminologiaa painelaitteiden tyyppien osalta, jotta olisi selvää, milloin voidaan käyttää kevennettyä menettelyä turvallisuutta vaarantamatta ja milloin on kyse kuljetettavasta painelaitteesta ja milloin kuljetettavien painelaitteiden kaltaisesta painelaitteesta.

Lain 89 §:n 2 momentin luettelokohdan 1 kohtaan tarkoitettuihin painelaitteisiin sisältyy esimerkiksi käsisammuttimien paineistus, mikä perustuu alan käytäntöön. Luettelokohdan 2-kohdassa tarkoitettujen hengityspullot ovat puolestaan kuljetettavan painelaitteen kaltaisia painelaitteita. Kaasupullot, joiden tilavuus on enintään 15 litraa ja joiden sisältö on muuta kuin hengitysilman seokset, esimerkiksi paineilma tai nestekaasu, ovat kuljetettavia painelaitteita. Olisi tarkoituksenmukaista, että pienehköillä kaasupulloilla voitaisiin edelleen säilyttää täyttöpaikassa täyttämisen mahdollisuus.

Painelaitelain 89 §:n 2 momenttia ehdotetaan selkeytettävän siten, että pykälässä säädetäisiin omassa luettelokohdassaan kaasupulloista, joiden tilavuus on pienempi tai yhtä suuri kuin 15 litraa ($V \leq 15$ L). Luettelokohdan uuden 3- kohdan kaasupulloilla tarkoitettaisiin kuljetettavia painelaitteita, joiden sisältö on muu kuin hengitysilman seokset. Lain 90 §:n mukaisessa täyttöpaikassa voitaisiin täyttää kuljetettavista painelaitteista vain kyseisen kokoisia kaasupulloja. Tällaisia kaasupulloja olisi esimerkiksi kotitalouskäytössä olevat pienet 2 ja 5 kg teräksiset tai alumiiniset kaasupullot. Kotitalouskäytössä olevat 11 kg:n teräksiset kaasupullot ovat suurempia kuin 15 litraa, joten ne menevät jatkossakin täyttölaitokseen täytettäväksi. Kaasuyhtiöiden tarjonnassa on myös 5 kg ja 10 kg komposiittinestekaasupulloja, joita on paljon kotitalouskäytössä. Täyttöpaikassa voitaisiin täyttää 5 kg komposiittinestekaasupulloja. Suuremmat 10 kg komposiitti nestekaasupullot tulee kuitenkin täyttää täyttölaitoksessa, koska niiden painon mukainen laskennallinen kaasutilavuus on 20 litraa. Aiemmassa lainsäädännössä sallittiin painelaiteturvallisuudesta annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen (953/1999) 30 §:ssä, että hengityslaitteiden pullojen lisäksi myös muitakin kaasupulloja sai täyttää täyttöpaikassa, jos kaasupullon tilavuus oli enintään 15 litraa. Säännöksessä ei ollut käyttötarkoitukseen tai sisältöön liittyvää rajoitusta. Täyttöpaikassa täytettäväksi sallittujen kaasupullojen tilavuus on perusteltua kuitenkin rajata tarkasti ja yksikäsitteisesti, jolloin laajamuotoisempaa täyttötoimintaa koskisivat täyttölaitoksen vaatimukset.

Hengityslaitteiden pulloissa, joista säädetään 2 momentin 2 kohdassa, tarkka tilavuusraja ei ole tarkoituksenmukainen, koska käyttötarkoitus, henkilön mukana kulkeva laite, määrittää ja rajoittaa täyttöpaikassa täytettäväksi sallittavan pullotyypin. Lisäksi säädetäisiin erikseen hengityspulloista, joita käytetään pelastustoiminnassa. Pelastustoimissa käytetään pienempien hengityspullojen lisäksi nostolavoilla olevia 20 litran hengitysilmapulloja. Nämä ovat kiinteitä

hengitysilmapulloja ja kuljetettavia painelaitteita. On perusteltua kuitenkin mahdollistaa pelastusviranomaiselle tällaisten suurempienkin hengitysilmapullojen osalta mahdollisuus täyttää pulloja täyttöpaikassa. Täyttö voidaan tehdä hengityslaitteiden pullojen täyttämiseen käytettävällä täyttökompessorilla ja täyttöjärjestelyillä. Pelastuslaitos on viranomainen, joten täyttö tehdään viranomaisen vastuulla käytettävässä täyttöpaikassa. Pelastuslaitoksella on työnantajan työturvallisuusvastuu täyttöä tekevästä työntekijöistään.

Lisäksi esitetään selkeytettävän 89 §:n pykälän otsikkoa siten, että siitä tarkemmin ilmenee, että tässä pykälässä käsitellään sekä kuljetettavien painelaitteiden että kuljetettavien painelaitteiden kaltaisten painelaitteiden täyttöä. Koska lain 89 §:n 2 momentissa säädetty ja 90 § ovat kytköksissä toisiinsa, ehdotetaan muutettavaksi lain 90 §:n 1 momenttia siten, että momentista kävisi selkeästi ilmi, että 90 §:ssä säädetty täyttöpaikka koskevat vaatimukset koskevat sekä kuljetettavien painelaitteiden että kuljetettavien painelaitteiden kaltaisia painelaitteita ja niiden täyttöä. Esitetään, että 90 §:n 1 momenttiin tarkennettaisiin viittaus myös 89 §:n 2 momentin 3 kohtaan, momentin 2 kohdan lisäksi.

2.7 Siirtymäsäännöksestä säätäminen

Lain 110 §:ssä säädetään lain voimaantulosta ja siirtymäsäännöksistä. Lain selkeyttämisen vuoksi esitetään painelaitelain 110 §:ään lisättäväksi uusi 8 momentti siitä, että jos muussa laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä taikka kumotun vanhan lain nojalla annetussa päätöksessä viitataan kumottavaan vanhaan lakiin, tämän lain soveltamisalan mukaisen viittauksen on katsottava tarkoittavan viittausta tähän lakiin.

Voimassaolevilla painelaitelaille kumottiin aiempi painelaitelaki (869/1999) ja sen nojalla annetut asetukset lukuun ottamatta asetusta kattilalaitosten käytön valvojien pätevyyskirjoista (891/1999). Uutta lakia säädettäessä ei säädetty uuden lain suhteesta muualla lainsäädännössä oleviin vanhentuneisiin viittauksiin nyt jo kumottuun lakiin. Lain selkeyttämisen vuoksi esitetään otettavaksi siirtymäsäännös siitä, että viittauksella aiempaan painelaitelakiin tai sen nojalla annettuun asetukseen tarkoitetaan viittausta tähän lakiin. Ehdotetun momentin mukaan, jos muussa laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä taikka jo kumotun lain nojalla annetussa päätöksessä viitataan kumottavaan lakiin, esitetyn lain soveltamisalan mukaisen viittauksen on katsottava tarkoittavan uuden painelaitelain vastaavaa säännöstä.

Vanhaan lakiin on viitattu lainsäädännössä monessa kohdin, eikä ole tarkoituksenmukaista ryhtyä muuttamaan asianomaisia lainkohtia uutta lakia säädettäessä. Ehdotettu muutos olisi selkeyttävä lain soveltamisen kannalta, jotta olisi selvää, että muualla lainsäädännössä viittauksella kumottuun lakiin sovellettaisiin uutta painelaitelakia ja sen nojalla annettua vastaavaa säännöstä kumottuun lakiin nähden. Esimerkiksi kemikaaliturvallisuuslaissa on viitattu putkistojen vaatimusten osalta nyt kumottuun painelaitelakiin.

2.8 Muut ehdotettavat vähäiset muutokset

Painelaitelain 88 §:n 5 momenttiin on lakia säädettäessä jäänyt virhe. Ehdotetaan oikaistavaksi painelaitelain 88 §:n 5 momentissa olevat lakiviittaukset siten, että kemikaalilain (599/2013) ja räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1140/2016) sijaan viitattaisiin vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annettuun lakiin (390/2005). Ruotsinkielisessä painelaitelaissa on lisäksi räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetusta laista virheellinen säädösnumero (1137/2016), mikä tulisi ehdotetun muutoksen myötä korjattua. Pykälässä aiemmassa momentissa on viitattu kemikaaliturvallisuuslakiin, jonka lain mukaisesta tarkastuksesta myös 5 momentissa on kyse. Lisäksi oikaistaan säännöksen ilmaisu

”määräaikaisia tarkastuksia” määräaikaistarkastukseksi. Kyseessä on lakitekkinen muutostarve.

3 Esityksen vaikutukset

Esityksessä ehdotetut muutokset olisivat vähäisiä ja monelta osin teknisluonteisia sekä selkeyttäisivät lainsäädännön soveltamista, kun korjattaisiin oikeustilaa vastaamaan aiemmin säädettyä ja vallitsevaa käytäntöä siltä osin kuin oikeustilaa ei ole lakia uudistettaessa ollut tarkoitus muuttaa. Esityksellä ei olisi taloudellisia ja hallinnollisia vaikutuksia toiminnanharjoittajille.

Esityksellä olisi vaikutusta lähinnä viranomaisten toimivaltuuksia tarkkarajaistamalla ja työnjakoa selkeyttävästi säädettäessä puolustusvoimien tehtävästä rekisterin ylläpitäjänä puolustushallinnon kohteissa.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä työ- ja elinkeinoministeriössä. Luonnos hallituksen esitykseksi on ollut 9.5.—31.5.2017 lausuttavana puolustusministeriössä, puolustusvoimien pääesikunnassa, sisäministeriössä, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesissa, Helsingin pelastuslaitoksella, Palopäällystöliitossa. Lisäksi lausunnon ovat antaneet Liikenteen turvallisuusvirasto ja Inspecta Tarkastus Oy. Lausuntojen mukaan lakiesitys on kannatettava. Lausunnoissa on lisäksi esitetty joitain muutosehdotuksia. Tukes on esittänyt joitain teknisiä korjauksia lakiesityksiin. Puolustusministeriö on esittänyt, että erityissuojattavan kohteen määritelmä kumottaisiin painelaitelaista, koska määritelmästä säädetään jatkossa yhteneväisesti puolustusvoimista annetun lain ja sen nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa. Painelaitesektorilla ei ole puolustusministeriön mukaan tarpeen säätää tästä poiketen. Lisäksi Inspecta Tarkastus Oy on esittänyt merkintäkilven merkintöjen kielivaatimuksen kohtuullistamista painelaitteissa viitaten aikaisempaan oikeustilaan. Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi, on puolestaan alusten painelaitteita valvovana viranomaisena esittänyt, että kansainvälisen liikenteen aluksella sijaitsevan täyttöpaikan arviointia koskevia vaatimuksia tarkennettaisiin. Lausunnoissa esitetty on huomioitu lakiesityksessä siltä osin kuin kyse voidaan katsoa olevan vähäisestä muutostarpeesta. Lakiesitystä on lisäksi käsitelty turvallisuustekniikan neuvottelukunnan painelaitajaostossa.

5 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

painelaitelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan painelaitelain (1144/2016) 2 §:n 4 kohta,
muutetaan 2 §:n 6 ja 37 kohta, 18 §:n 4 momentti, 56 §:n 5 momentti, 76 §, 88 §:n 5 momentti, 89 § ja 90 §:n 1 momentti,
lisätään 2 §:ään uusi 38 kohta, lakiin uusi 97 a § ja 110 §:ään uusi 8 momentti seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

6) *kuljetettavan painelaitteen kaltaisella painelaitteella* painelaitetta, jonka vaatimustenmukaisuus osoitetaan tämän lain mukaisesti, ja joka rakenteeltaan, käytöltään ja määräaikaistarkastukseltaan vastaa kuljetettavaa painelaitetta;

37) *teholuvulla* lukua, joka saadaan laskemalla yhteen kattilalaitoksen käytössä olevien eri höyry- ja kuumavesikattiloiden suurimman sallitun käyttöpaineen ja tehon lukuarvojen tulot;

38) *paineella* painelaitteen sisäisen paineen suhdetta ulkoiseen ilmakehän paineeseen eli painemittarin osoittamaa painetta; tämän vuoksi alipaine ilmaistaan negatiivisella arvolla.

18 §

Ohjeet, turvallisuustiedot, merkinnät ja yhteystiedot

Painelaitteen merkintöjen, turvallisuustietojen ja ohjeiden sekä painelaitteen mukana toimitettavien asiakirjojen tulee olla suomen tai ruotsin kielellä. Painelaitteessa, joka on tarkoitettu käytettäväksi tai jota olennaisessa määrin käytetään yksityiseen kulutukseen, on edellä tarkoitettut merkinnät, ohjeet ja turvallisuustiedot sekä painelaitteen mukana toimitettavat asiakirjat kuitenkin aina annettava suomen ja ruotsin kielellä. Mitä edellä tässä momentissa säädetään ei koske arvokilvessä olevia tietoja.

56 §

Seuraavat määräaikaistarkastukset

Määräaikaistarkastuksen ajankohtaa voidaan siirtää enintään 13 kuukaudella, ellei jäljempänä säädetä lyhyemmästä ajasta. Siirto ei vaikuta seuraavien määräaikaistarkastusten ajankohtiin.

76 §

Painelaitteen asennus-, korjaus- ja muutostyöt

Painelaitteen asennus-, korjaus- ja muutostöissä sekä sellaisessa painelaitteiden yhdistämisessä, jonka vaatimustenmukaisuutta ei ole osoitettu, on noudatettava 5 §:ssä säädettyjä yleisiä turvallisuusvaatimuksia. Jos painelaitteeseen sovelletaan 14 §:ssä säädettyjä olennaisia turvallisuusvaatimuksia, asennus-, korjaus- ja muutostöissä on noudatettava myös näitä vaatimuksia. Painelaitteiden yhdistämisessä paineenkestoon vaikuttavan rakenteen hitsauksen, lämpökäsittelyn tai muulla tavoin tapahtuvan ominaisuuksien muuttamisen vaatimustenmukaisuus tulee osoittaa soveltuvien vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyin.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin paineenkestoon vaikuttavan rakenteen asennus-, korjaus- ja muutostyössä noudatettavasta menettelystä sekä menettelyn soveltamisesta 1 momentissa tarkoitetun painelaitteiden yhdistämisen vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa.

88 §

Täyttölaitoksen perustamissuunnitelma ja laitoksen käyttöönotto

Käyttöönottotarkastuksen jälkeistä tarkastusta ei tarvita, jos Turvallisuus- ja kemikaalivirasto tekee täyttölaitoksella kyseisen aineen täyttöön liittyen vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) nojalla määräaikaistarkastuksia.

89 §

Kuljetettavan painelaitteen ja kuljetettavan painelaitteen kaltaisen painelaitteen täyttö

Kuljetettava painelaite on täytettävä 87 §:ssä tarkoitettussa täyttölaitoksessa.

Edellä 1 momentista säädetystä poiketen:

- 1) tilavuudeltaan enintään 450 litraa oleva kuljetettava painelaite saadaan täyttää toisesta tilavuudeltaan enintään 450 litraa olevasta kuljetettavasta painelaitteesta;
- 2) hengityslaitteen pullo, joka on tarkoitettu henkilön mukana kulkeväksi laitteeksi tai pelastustoiminnassa käytettäväksi saadaan täyttää 90 §:ssä tarkoitettussa täyttöpaikassa; ja
- 3) tilavuudeltaan enintään 15 litran kaasupullo saadaan täyttää 90 §:ssä tarkoitettussa täyttöpaikassa.

Ennen täyttöä on varmistettava, että kuljetettava painelaite varusteineen on käyttökunnossa ja määräaika seuraavalle tarkastukselle ei ole umpeutunut.

Kuljetettavan painelaitteen saa täyttää ainoastaan aineella, jota varten se on hyväksytty ja merkitty. Mahdollisuus painelaitteen ylitäyttöön tulee olla luotettavasti estetty.

90 §

Täyttöpaikka

Edellä 89 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen kuljetettavien painelaitteiden tai kuljetettavien painelaitteiden kaltaisten painelaitteiden täyttämiseen käytettävän laitteiston omistajan tai haltijan on pyydyttävä tarkastuslaitosta arvioimaan täyttöpaikka ennen laitteiston käyttöönottoa. Käyttöönoton jälkeen täyttöpaikka on arvioitava vähintään kuuden vuoden välein.

13 luku

Sotilaspainelaitteet sekä puolustusvoimien ja puolustusministeriön erityissuojattaviin kohteisiin kiinteästi asennetut painelaitteet

97 a §

Puolustusvoimien painelaiterekisteri

Puolustusvoimat pitää yllä painelaiterekisteriä sotilaspainelaitteiden sekä puolustusvoimien tai puolustusministeriön erityissuojattaviin kohteisiin kiinteästi asennettujen painelaitteiden osalta. Puolustusvoimat vastaa 77 §:n 1 momentissa tarkoitetuista rekisteriin liittyvistä tehtävistä. Puolustusvoimien painelaiterekisteriin merkitään 77 §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot. Puolustusvoimien alusten painelaitteiden osalta rekisteriin ei kuitenkaan merkitä 77 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettua käytönvalvojan nimeä ja henkilötunnusta. Muiden painelaitteiden osalta henkilötunnuksen sijasta rekisteriin merkitään käytönvalvojan syntymäaika.

HE 88/2017 vp

110 §

Voimaantulo

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä taikka vanhan lain nojalla annetussa päätöksessä viitataan vanhaan lakiin, viittauksen katsotaan tarkoittavan viittausta tähän lakiin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 _____.

Helsingissä 5 päivänä heinäkuuta 2017

Pääministeri

Juha Sipilä

Työministeri Jari Lindström

Laki

painelaitelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan painelaitelain (1144/2016) 2 §:n 4 kohta,
muutetaan 2 §:n 6 ja 37 kohta, 18 §:n 4 momentti, 56 §:n 5 momentti, 76 §, 88 §:n 5 momentti, 89 § ja 90 §:n 1 momentti,
lisätään 2 §:ään uusi 38 kohta, lakiin uusi 97 a § ja 110 §:ään uusi 8 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Määritelmät

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

Tässä laissa tarkoitetaan:

4) erityissuojattavalla kohteella sellaista maanpuolustukselle keskeistä valtakunnallista tiedustelu-, valvonta-, johtamis-, viesti-, sähkö-, tietoliikenne-, ase- ja huoltojärjestelmää tai sen osaa, rakennetta tai tilaa, toimintaa, tietoa tai materiaalia tai johtamistilaa, jonka paljastuminen tai tuhoutuminen aiheuttaa merkittävää vahinkoa maanpuolustukselle tai puolustushallinnolle ja johon pääsyä tai josta viranomaisille annettavia tietoja on turvallisuussyistä tarpeen rajoittaa;

kumotaan 4 kohta

6) kuljetettavan painelaitteen kaltaisella painelaitteella painelaitetta, joka rakenteeltaan ja käytöltään vastaa kuljetettavaa painelaitetta;

6) kuljetettavan painelaitteen kaltaisella painelaitteella painelaitetta, jonka vaatimustenmukaisuus osoitetaan tämän lain mukaisesti, ja joka rakenteeltaan, käytöltään ja määräaikaistarkastukseltaan vastaa kuljetettavaa painelaitetta;

37) tehohuvulla lukua, joka saadaan laske-
malla yhteen kattilalaitoksen käytössä olevien eri höyry- ja kuumavesikattiloiden suurimman sallitun käyttöpaineen ja tehon lukuarvojen tulot.

37) tehohuvulla lukua, joka saadaan laske-
malla yhteen kattilalaitoksen käytössä olevien eri höyry- ja kuumavesikattiloiden suurimman sallitun käyttöpaineen ja tehon lukuarvojen tulot;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

18 §

Ohjeet, turvallisuustiedot, merkinnät ja yhteystiedot

Painelaitteen merkintöjen, turvallisuustietojen ja ohjeiden sekä painelaitteen mukana toimitettavien asiakirjojen tulee olla suomen tai ruotsin kielellä.

56 §

Seuraavat määräaikaistarkastukset

Määräaikaistarkastuksen ajankohtaa voidaan siirtää enintään 13 kuukaudella *eteenpäin*, ellei jäljempänä laissa säädetä lyhyemmästä ajasta. Siirto ei vaikuta seuraavien määräaikaistarkastusten ajankohtiin.

76 §

Painelaitteen asennus-, korjaus- ja muutostyöt

Painelaitteen asennus-, korjaus- ja muutostöissä on noudatettava 5 §:ssä säädettyjä yleisiä turvallisuusvaatimuksia. Jos painelaitteeseen sovelletaan 14 §:ssä säädettyjä olennaisia turvallisuusvaatimuksia, asennus-, korjaus- ja muutostöissä on noudatettava myös näitä vaatimuksia.

18 §

Ohjeet, turvallisuustiedot, merkinnät ja yhteystiedot

Painelaitteen merkintöjen, turvallisuustietojen ja ohjeiden sekä painelaitteen mukana toimitettavien asiakirjojen tulee olla suomen tai ruotsin kielellä. *Painelaitteessa, joka on tarkoitettu käytettäväksi tai jota olennaisessa määrin käytetään yksityiseen kulutukseen, on edellä tarkoitetut merkinnät, ohjeet ja turvallisuustiedot sekä painelaitteen mukana toimitettavat asiakirjat kuitenkin aina annettava suomen ja ruotsin kielellä. Mitä edellä tässä momentissa säädetään ei koske arvokilvessä olevia tietoja.*

56 §

Seuraavat määräaikaistarkastukset

Määräaikaistarkastuksen ajankohtaa voidaan siirtää enintään 13 kuukaudella, ellei jäljempänä säädetä lyhyemmästä ajasta. Siirto ei vaikuta seuraavien määräaikaistarkastusten ajankohtiin.

76 §

Painelaitteen asennus-, korjaus- ja muutostyöt

Painelaitteen asennus-, korjaus- ja muutostöissä *sekä sellaisessa painelaitteiden yhdistämisessä, jonka vaatimustenmukaisuutta ei ole osoitettu*, on noudatettava 5 §:ssä säädettyjä yleisiä turvallisuusvaatimuksia. Jos painelaitteeseen sovelletaan 14 §:ssä säädettyjä olennaisia turvallisuusvaatimuksia, asennus-,

Voimassa oleva laki

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin paineenkeston vaikuttavan rakenteen korjaus- ja muutostyössä noudatettavasta menettelystä.

88 §

Täyttölaitoksen perustamissuunnitelma ja laitoksen käyttöönotto

Käyttöönottotarkastuksen jälkeistä tarkastusta ei tarvita, jos Turvallisuus- ja kemikaalivirasto tekee täyttölaitoksella kyseisen aineen täyttöön liittyen kemikaalilain (599/2013) tai räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1140/2016) nojalla määräaikaista tarkastuksia.

89 §

Kuljetettavan painelaitteen täyttö

Kuljetettava painelaite on täytettävä 87 §:ssä tarkoitetussa täyttölaitoksessa.

Edellä 1 momentista säädetystä poiketen:

1) tilavuudeltaan enintään 450 litraa oleva kuljetettava painelaite saadaan täyttää toisesta tilavuudeltaan enintään 450 litraa olevasta kuljetettavasta painelaitteesta;

2) hengityslaitteen pullo, joka on tarkoitettu henkilön mukana kulkeväksi laitteeksi, saadaan täyttää 90 §:ssä tarkoitetussa täyttöpaikassa.

Ehdotus

korjaus- ja muutostöissä on noudatettava myös näitä vaatimuksia. *Painelaitteiden yhdistämisessä paineenkeston vaikuttavan rakenteen hitsauksen, lämpökäsittelyn tai muulla tavoin tapahtuvan ominaisuuksien muuttamisen vaatimustenmukaisuus tulee osoittaa soveltuvin vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyin.*

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin paineenkeston vaikuttavan rakenteen *asennus*-, korjaus- ja muutostyössä noudatettavasta menettelystä sekä *menettelyn soveltamisesta 1 momentissa tarkoitetun painelaitteiden yhdistämisen vaatimustenmukaisuuden osoittamisessa.*

88 §

Täyttölaitoksen perustamissuunnitelma ja laitoksen käyttöönotto

Käyttöönottotarkastuksen jälkeistä tarkastusta ei tarvita, jos Turvallisuus- ja kemikaalivirasto tekee täyttölaitoksella kyseisen aineen täyttöön liittyen *vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005)* nojalla määräaikaista tarkastuksia.

89 §

Kuljetettavan painelaitteen ja kuljetettavan painelaitteen kaltaisen painelaitteen täyttö

Kuljetettava painelaite on täytettävä 87 §:ssä tarkoitetussa täyttölaitoksessa.

Edellä 1 momentista säädetystä poiketen:

1) tilavuudeltaan enintään 450 litraa oleva kuljetettava painelaite saadaan täyttää toisesta tilavuudeltaan enintään 450 litraa olevasta kuljetettavasta painelaitteesta;

2) hengityslaitteen pullo, joka on tarkoitettu henkilön mukana kulkeväksi laitteeksi *tai pelastustoiminnassa käytettäväksi* saadaan täyttää 90 §:ssä tarkoitetussa täyttöpaikassa; ja

3) tilavuudeltaan enintään 15 litran kaasupullo saadaan täyttää 90 §:ssä tarkoitetussa

Voimassa oleva laki

Ennen täyttöä on varmistettava, että kuljetettava painelaite varusteineen on käyttökunnossa ja määräaika seuraavalle tarkastukselle ei ole umpeutunut.

Kuljetettavan painelaitteen saa täyttää ainoastaan aineella, jota varten se on hyväksyty ja merkitty. Mahdollisuus painelaitteen ylitäyttöön tulee olla luotettavasti estetty.

90 §

Täyttöpaikka

Edellä 89 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen kuljetettavien painelaitteiden täyttämiseen käytettävän laitteiston omistajan tai haltijan on pyydettävä tarkastuslaitosta arvioimaan täyttöpaikka ennen laitteiston käyttöönottoa. Käyttöönoton jälkeen täyttöpaikka on arvioitava vähintään kuuden vuoden välein.

Ehdotus

täyttöpaikassa.

Ennen täyttöä on varmistettava, että kuljetettava painelaite varusteineen on käyttökunnossa ja määräaika seuraavalle tarkastukselle ei ole umpeutunut.

Kuljetettavan painelaitteen saa täyttää ainoastaan aineella, jota varten se on hyväksyty ja merkitty. Mahdollisuus painelaitteen ylitäyttöön tulee olla luotettavasti estetty.

90 §

Täyttöpaikka

Edellä 89 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen kuljetettavien painelaitteiden *tai kuljetettavien painelaitteiden kaltaisten painelaitteiden* täyttämiseen käytettävän laitteiston omistajan tai haltijan on pyydettävä tarkastuslaitosta arvioimaan täyttöpaikka ennen laitteiston käyttöönottoa. Käyttöönoton jälkeen täyttöpaikka on arvioitava vähintään kuuden vuoden välein.

13 luku

Sotilaspainelaitteet sekä puolustusvoimien ja puolustusministeriön erityis-suojattaviin kohteisiin kiinteästi asennetut painelaitteet

97 a §

Puolustusvoimien painelaiterekisteri

Puolustusvoimat pitää yllä painelaiterekisteriä sotilaspainelaitteiden sekä puolustusvoimien tai puolustusministeriön erityis-suojattaviin kohteisiin kiinteästi asennettujen painelaitteiden osalta. Puolustusvoimat vastaa 77 §:n 1 momentissa tarkoitetuista rekisteriin liittyvistä tehtävistä. Puolustusvoimien painelaiterekisteriin merkitään 77 §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot. Puolustusvoimien alusten painelaitteiden osalta rekisteriin ei

HE 88/2017 vp

Voimassa oleva laki

110 §

Voimaantulo

Ehdotus

kuitenkaan merkitä 77 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettua käytönvalvojan nimeä ja henkilötunnusta. Muiden painelaitteiden osalta henkilötunnuksen sijasta rekisteriin merkitään käytönvalvojan syntymäaika.

110 §

Voimaantulo

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä taikka vanhan lain nojalla annetussa päätöksessä viitataan vanhaan lakiin, viittauksen katsotaan tarkoittavan viittausta tähän lakiin.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .*